

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

רת"ק 16-11-44686 חזוב נ' לכיש טורס חברה לנסיעות (1979) (עתידים 98) בע" ואח'

בפני כבוד השופט אלון אינפלד

המבקש דני חזוב

נגד

המשיבות 1. לכיש טורס חברה לנסיעות (1979) (סניף עתידים 98) בע"מ
2. לכיש טורס חברה לנסיעות ותיירות (1979) בע"מ

החלטה

- 1 לפני בקשה למתן רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט לתביעות קטנות בבאר שבע (כב' הרשם
2 הבכיר אורי הדר), שניתן ביום 4.11.16, בו התקבלה באופן חלקי תביעת המבקש נגד המשיבות לפיצוי
3 כספי בגין שיגור הודעות פרסומיות ("spam") בניגוד לחוק התקשורת (בזק ושירותים), התשמ"ב-
4 1982 (להלן: "חוק התקשורת").
- 5 מעיון במסמכים המצורפים, בפרוטוקול הדיון ובפסק דינו של בית משפט קמא, עולה שאין חולק כי
6 בין התאריכים 9.9.15-22.2.16 שיגרו המשיבות 17 הודעות המתארות מגוון חבילות נופש, המשווקות
7 על ידיהן, לתיבת הדואר האלקטרוני של המבקש, וזאת בניגוד לסעיף 30 לחוק. בפסק הדין נקבע כי
8 הנתבעת לא הוכיחה כל הסכמה מצדו של המבקש לקבלת הודעות מסוג זה.
- 9 כן נקבע בפסק הדין, כי המבקש שלח למשיבות שתי הודעות ובהן דרישה לחדול משליחת הודעות אלה
10 לתיבת הדואר שלו (להלן: "הודעות החדילה"). הודעות אלה נשלחו על ידי המבקש לכתובת הדואר
11 האלקטרוני אשר הופיעה בגוף ההודעות הפרסומיות. הודעת החדילה הראשונה נשלחה על ידי המבקש
12 לאחר שקיבל כבר 7 הודעות שיווקיות מטעם המשיבות, כאשר הנימוק שלו לשיהוי היה בשל היעדר
13 זמן פנוי לכך. המבקש ציין כי בחר בדרך של שליחת מייל למשיבות על פני שימוש בפעולת לחיצה על
14 לשונית "הסרה" מחשש לוירוסים, ובית המשפט לא ראה בכך כל פסול. לצד זה, קיבל כב' הרשם
15 את טענת המשיבות כי לא קיבלו את הודעות החדילה בשל תקלה בכתובת הדואר האלקטרוני. בית
16 המשפט נתן אמון בגרסה זו, לאחר התרשמות חיובית מעדותה של נציגת המשיבות.
- 17 עובדה נוספת שנקבעה על ידי בית המשפט קשורה להודעה השלישית במספר ששוגרה למבקש,
18 שנפתחה ונקראה על ידו, באמצעות כניסה לאחד הקישורים המופיעים בה. בהקשר זה נקבע כי אין

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

רת"ק 16-11-44686 חזוב נ' לכיש טורס חברה לנסיעות (1979) (עתידים 98) בע" ואח'

1 לקבל את טענת המבקש כי לא מצא זמן לשלוח הודעת חדילה אלא רק כאשר קיבל את ההודעה
2 השביעית, בעוד מצא זמן להתעניין בקישורים הנלווים להודעה השלישית.

3 בית המשפט נדרש לשאלת היקף הפיצוי בגין הפרת החוק על ידי המשיבות. לאחר התייחסות לפסיקה
4 הנוהגת בשאלת שיעור הפיצוי, שקלול הנסיבות, ובכללן החובה לנהוג בתום לב ובדרך מקובלת קבע
5 את הפיצוי. הפיצוי נקבע כך: בגין משלוח ההודעה הראשונה חייב את המשיבות בפיצוי בסך 400 ₪,
6 בגין שש ההודעות שלאחריה, שלמעשה נשלחו לפני שליחת הודעת החדילה הראשונה למשיבות חייב
7 בפיצוי בסך 250 ₪ לכל הודעה, ובגין עשר ההודעות שלאחר מכן חויבו המשיבות בסך של 500 ₪ לכל
8 הודעת פרסומית. זאת, בהתחשב בטענה כי הודעת החדילה לא הגיעה ליעדה עקב תקלה חריגה, ואין
9 מדובר בהתעלמות מודעת או זדונית. בסך הכל, חויבו המשיבות לשלם למבקש פיצוי בסך 6,900 ₪.

10 מכאן הבקשה למתן רשות הערעור. המבקש קובל על גובה הפיצוי שנפסק על ידי בית המשפט, אשר
11 לטענתו נמוך בהרבה מהמקובל ועומד בסתירה להלכות בית המשפט העליון, שקבע כי נקודת המוצא
12 לפיצוי היא 1,000 ₪ להודעה. המבקש הפנה לפסקי דין שונים, בהם נפסקו סכומי פיצוי בסך של 500
13 ₪ בגין כל הפרה בטרם נשלחה בקשה להסרה, וסכום של 1,000 ₪ להודעות שהתקבלו לאחר בקשת
14 ההסרה. בנוסף, מלין המבקש על כך שלא נפסקו לטובתו הוצאות. בבקשת הרשות טוען המבקש כי
15 בגוף ההודעות לא נכתבה המילה "פרסומית", שלא כדין, דבר מקשה על פעולת הסינון. עוד טוען כי
16 אין בעצם העובדה שהמבקש לא שלח את הודעת החדילה לאחר קבלת ההודעה הראשונה, כדי
17 להפחית מתום ליבו של המבקש. המבקש עשה זאת במועד שהיה לו נוח, ואף אם העניין נדחה, אין
18 סיבה לפקפק בתום לבו. עוד טען, כי שלח שתי הודעות להפסקת הפרסומים, והתעלמות המשיבות
19 מהן, היא שהובילה להצטברות ההודעות. המבקש ביקש להתערב בקביעה, לפיה ארעה תקלה בכתובת
20 שבתובת הדואר של המשיבות, שכן טענה זו לא בא זכרה על ידן לפני הדיון. כן טען כי זו היא הכתובת
21 המפורסמת באתר החברה, ולא סביר כי במשך למעלה מחודש לא התקבל כל דואר לתיבה זו, ורק
22 לאחר שנשלחה דרישה לפיצוי, למעשה, פנייתו של המבקש טופלה.

23 המשיבות בתגובתן לבקשת רשות הערעור מציירות את המבקש כמי שמעוניין לגרוף כסף וכמה שיותר,
24 אשר צבר במתכוון כמות של הודעות, שבע במספר, עד אשר שלח את הודעת המייל הראשונה להסרתו
25 מרשימת התפוצה, בטענה כי עשה זאת במועד שהיה נוח לו וכאשר באחד המיילים אף נעשה שימוש.
26 המשיבות אף מצביעות על כך שלא השתמש בכפתור "הסר" במייל אשר נשלח לו. כל אלה לטענת
27 המשיבות מעידים על חוסר תום לבו של המבקש, אשר בכוונתו לנצל את החוק לטובתו הכלכלית. עוד
28 בתגובתן טענו המשיבות, כי ההודעות מסוג זה שנשלחו למבקש, אינן פרסומות אלא הודעות "שירות"
29 לכל דבר, המעניקות הצעות אטרקטיביות לרשימת מכותבים אשר בידן, ושהן למעשה, נועדו להיטיב
30 עמן.

31

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

רת"ק 16-11-44686 חזוב נ' לכיש טורס חברה לנסיעות (1979) (עתידים 98) בע" ואח'

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32

דיון

סעיף 30א לחוק התקשורת נולד במטרה להיאבק בתופעה המכונה "spam", בה ראה המחוקק תופעה מזיקה, אותה יש למגר. סעיף 30א(י) לחוק התקשורת מסמיך את בית המשפט לפסוק בשל הפרת החוק פיצוי שאינו תלוי בנזק, בסכום שאינו עולה על 1,000 ₪ בשל כל דבר פרסומת שקיבל הנמען בניגוד להוראות חוק התקשורת. סעיף זה קובע כי בקביעת שיעור הפיצוי אין להידרש לשיעור הנזק שנגרם לתובע בגין ההפרה. השיקולים בפסיקת שיעור הפיצוי נקבעו בסעיף 30א(י)(3) לחוק התקשורת כדלקמן:

- "בבואו לקבוע את גובה הפיצויים לדוגמה, יתחשב בית המשפט, בין השאר, בשיקולים המפורטים להלן, ולא יתחשב בגובה הנזק שנגרם לנמען כתוצאה מביצוע ההפרה:**
- (א) אכיפת החוק והרתעה מפני הפרתו;**
  - (ב) עידוד הנמען למימוש זכויותיו;**
  - (ג) היקף ההפרה."**

הטענה עליה נסבה הבקשה שלפני, עניינה בהיקף הפיצוי מכוח סעיף זה. בית המשפט העליון אמר דברו לעניין זה בכמה הזדמנויות. ברע"א 2904/14 גלסברג נ' קלאב רמון בע"מ, מיום 27.7.14, נכתב על ידי כב' השופט רובינשטיין ניסוח היכול להתפרש כניסוח מרחיב למדי ביחס לסכום הפיצוי, והובהר כי "על בתי המשפט לראות ברף העליון שהציב המחוקק – 1,000 ש"ח – נקודת מוצא, ממנה כמובן ניתן להפחית, במקרים המתאימים. ברי, כי אין משמעות הדבר שכל אימת שפלוגי יפר את סעיף 30א, ייפסק פיצוי לדוגמה בשיעור המרבי הנקוב בחוק, ויש להביא בחשבון את מכלול הנסיבות, לרבות השיקולים המנויים בסעיף 30א(י)(3). הכלל הוא איפוא, כי הסכום הנקוב בסעיף 30א(י)(1) הוא סכום המוצא לפסיקת הפיצוי לדוגמה, ממנו ניתן – בנסיבות המתאימות – להפחית."

בעניין רע"א 1954/14 חזני נ' הנגבי, מיום 4.8.14, נכתב בהקשר זה על ידי כב' השופט פוגלמן ניסוח מתון יותר לעניין זה, לפיו "שומה על בית המשפט לשים לנגד עיניו את השיקולים המנויים בחוק שמטרתם להשיג את תכליותיו האמורות (אכיפה, הרתעה ועידוד הגשת תובענות יעילות), מצד אחד; ולוודא שהפיצוי לא יהיה מעבר לנדרש לצורך השגתן, מצד שני." צוין כי בית המשפט נדרש ל"שני סוגים של שיקולים: הסוג הראשון מתמקד בנסיבות ביצוע ההפרה וכולל, בין היתר, את תוכן הפרסום (אם הוא פוגעני); את התנהגות הנתבע; את הרווח הצפוי לו מן הפרסום (ככל שניתן להעריכו); את מספר דברי הפרסומת ששלח לתובע (ואותן בלבד) וכמה הודעות נשלחו לכל כתובת (אם מדובר במשלוח בודד לכל כתובת או בהפרה חוזרת ונשנית)" אף הודגש כי "ככל שמספר ההפרות עולה כך גדלה התקרה שבית המשפט רשאי לפסוק, אולם עליו להיעצר בסכום המשקף הרתעה יעילה בנסיבות העניין ולא לפסוק מעבר לכך."

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

רת"ק 16-11-44686 חזוב נ' לכיש טורס חברה לנסיעות (1979) (עתידים 98) בע" ואח'

- 1 בהמשך פסק הדין בעניין חזני לעיל, סיכם כב' השופט רובינשטיין את עמדות השופטים כדלקמן:
- 2 "אבקש להטעים, כי בסופו של יום הניואנס שבין חברי לביני מתבטא בשאלה האם האפשרות
- 3 להסיר הכתובת מן התפוצה היא שיקול בקביעת הפיצוי או שמא יש להותיר את עניין הפיצוי (כאמור
- 4 בסיפת דברי חברי) למערך שיקולים רחב כללי לעניין ההפחתה, שיופעל בכל מקרה לפי נסיבותיו....
- 5 סוף דבר, שנינו מסכימים כי אין חובה להקטנת נזק, שנינו מסכימים כי לבית המשפט שיקול הדעת
- 6 באשר לפיצוי, ודומני שאין מחלוקת כי תום הלב הוא שיקול, ובאשר להבחנה הדקה האמורה ישקול
- 7 כל בית משפט וישקלל לגוף מקרהו".
- 8 כאמור, החוק מסמיך את בית המשפט לפסוק פיצוי לדוגמא בשיעור תקרה של עד 1,000 ₪ עבור כל
- 9 פרסום, כאשר נקבעו אמות מידה באשר להיקף הפיצוי כפי שפורט לעיל. בהקשר זה צוין כי כאשר
- 10 מדובר בפיצוי שנפסק ללא קיומו של נזק, אין מקום להעלות טענה בדבר חובת הנמען להקטין את
- 11 נזקו, על ידי שיגור הודעת סירוב. עם זאת, לא ניתן להתעלם ממצב בו הנמען אינו משגר הודעת סירוב.
- 12 הודעה שבכוחה להביא להפסקת שיגור פרסומים לנמען. אותה הימנעות של נמען משיגור הודעת
- 13 סירוב אינה "מכשירה" את ההפרה, אינה מעניקה למפרסם פטור מתשלום פיצויים ואינה שוללת
- 14 מהנמען את זכותו לפיצוי. עם זאת, התנהלות כזו משליכה על הערכת תום הלב של הנמען, כשיקול
- 15 בין שיקולי הפיצוי.
- 16 בית המשפט קמא אכן התייחס בהרחבה לפסיקת בית המשפט העליון בסוגיה זו. שקלול הנסיבות
- 17 נבחן על ידו בפסק דין מפורט ומעמיק. כאמור, בפסיקה דלעיל, נתון לבית המשפט הדן בהיקף הפיצוי
- 18 מרחב של שיקול דעת, המשתנה בהתאם לנסיבותיו של כל מקרה ומקרה. בית המשפט סבר שבחינת
- 19 נסיבות העניין והשיקולים שהביא בחשבון בעת קביעת שיעור הפיצוי, חייבו העמדת שיעור פיצוי נמוך
- 20 יותר מזה שנתבקש על ידי המבקש.
- 21 לא מצאתי מקום להתערב בשיקול דעת בית המשפט, אף לא ראיתי לנכון לקיים דיון בעניין, ולהעמיס
- 22 הוצאות מיותרות. טיעוניו של המבקש בבקשתו אינם אלא ניסיון נוסף לשכנע את בית המשפט להגדיל
- 23 את סכום הפיצוי, טיעונים אשר אינם נשענים על שגיאה או טעות בולטת המחייבת התערבות.
- 24 כידוע, אין נענים לבקשה למתן רשות ערעור על בית המשפט לתביעות קטנות, אלא כאשר יש טעות
- 25 בולטת בפסק הדין. אף אם ניתן לסבור שראוי היה להעניק פיצוי אחר, מעט גבוה יותר או מעט נמוך
- 26 יותר, אין שאלה זו, שהיא עמוק בתחום בשיקול הדעת של בית המשפט, מצדיקה מתן רשות ערעור.
- 27 אכן סכום הפיצוי שנפסק אינו מגיע לתקרת הפיצוי היכולה להתקבל על פי החוק ואף פחות מחצי
- 28 ממנה, עם זאת, מדובר בפיצוי שיש בו כדי להרתיע. המשיבות בתגובתן ציינו כי הכינו שיק על הסך
- 29 האמור למבקש, תיקנו את התקלות שבתוכנה, ופועלים ברוח החלטת בית משפט קמא. מדובר בפיצוי
- 30 המביא בחשבון מכלול נוסף של שיקולים, לרבות התייחסות לעובדה שהמבקש מצא זמן להיכנס

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

רת"ק 16-11-44686 חזוב נ' לכיש טורס חברה לנסיעות (1979) (עתידים 98) בע" ואח'

- 1 לאותו קישור פרסומי שנלווה להודעה השלישית, אך נמנע מלשגר הודעת סירוב ועשה כן רק לאחר
2 ההודעה השביעית שקיבל משיקולי נוחיות וזמן פנוי.
- 3 אמנם נפסק כי אין חובה להקטין את הנזק, אך החובה לפעול בדרך מקובלת ובתום לב עדיין שרירה
4 וקיימת. יתכן שהמבקש מצדו יכול היה למנוע את קבלת רוב ההודעות, על ידי מתן הוראה להסרה
5 מרשימת התפוצה וזאת בלחיצה על מקש אחד, אך בחר שלא לעשות זאת. בית המשפט קמא בצדק
6 קיבל את שיקוליו לעניין זה, וקבע כי אין פסול בכך שהמבקש חשש מוירוסים שעלולים להזיק לו
7 בלחיצת כפתור, ובחר באופציה אחרת שסכנתה פחותה.
- 8 באשר לטענת המבקש בנוגע לקיומה של תקלה בדואר האלקטרוני של המשיבות קבע בית המשפט כי
9 הוא מקבל את דברי נציגת המשיבות בעניין זה. אין בית המשפט שלערעור נוהג להתערב בענייני
10 מהימנות, ובדאי שאין בכך כדי להצדיק מתן רשות ערעור.
- 11 באמרת אגב, יצוין כי לגבי ההודעות שהתקבלו אצל המבקש, לאחר שהוא שלח את הודעת החדילה,
12 דרישתו הייתה לפיצוי בסך 1,000 ₪ לכל הודעה, או לפחות סכום הקרוב לכך. דרישה זו של המבקש
13 הייתה מוצדקת אילו מדובר היה בזדון או בהתעלמות אדישה מצד המשיבות. ואולם, משבית המשפט
14 קיבל את טענת המשיבות כי התרחשה תקלה, הרי שמדובר ברשלנות ולא בהתנהגות מודעת. מדובר
15 בפיצוי ללא הוכחת נזק. אין מדובר בחישוב נזיקי קלאסי המעריך נזקים, בו אין הבדל, לעניין הערכת
16 היקף הנזק בין זדון למשוגה. מדובר בפיצוי הנפסק למטרות הרתעה וענישה. לפיכך, יש משקל רב
17 למידת האשם של עושה העוול. אשם, כנובע מהיסוד הנפשי, וזאת בהיקש מתחום האחריות הפלילית
18 והענישה הפלילית. לכן, צדק בית המשפט השלום שהעניק פיצוי הראוי להשית כעונש על הרשלה ולא
19 על המזיד.
- 20 ונקודה אחרונה, בבקשתו הליון המבקש על כך שלא נפסקו לטובתו הוצאות בגין ההליך המשפטי.
21 תביעתו של המבקש התקבלה אך רק באופן חלקי, ובנסיבות העניין ההחלטה ש"כל צד יישא
22 בהוצאותיו" הינה החלטה סבירה ובמסגרת שיקול הדעת השיפוטי, שלא ראוי להעניק בגינה רשות
23 ערעור.
- 24 **סיכומו של דבר, אין עילה למתן רשות ערעור.**
- 25 באשר להוצאות בהליך הנוכחי, ולאחר שהתבקשה תגובת הצד השני, מן הראוי היה לחייב את המבקש
26 בהוצאות מתאימות, נוכח העובדה שבקשתו נדחתה. ואולם, תגובת המשיבות סותרת את הפסיקה
27 בכמה נקודות חשובות. ראשית, הטענה לפיה מדובר למעשה "בהצעת שירותים", שנועדו להיטיב עם
28 לקוחותיה, הינה טענה תמוהה, שנדחתה על ידי בית המשפט ובצדק. יען כי התוכן מלמד שמדובר
29 בפרסומות לכל דבר ועניין. פרסומות המפרסמות הצעות ללקוחות, למטרות עסקיות ולמטרת רווח. אף
30 הטענה לפיה המבקש פועל ממניעים פסולים, דינה להידחות, שכן מטרת המחוקק בחקיקת החוק

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

רת"ק 16-11-44686 חזוב נ' לכיש טורס חברה לנסיעות (1979) (עתידים 98) בע" ואח'

1 נועדה לאפשר את יישומו בחיוב פיצויים לדוגמא, כדי להרתיע חברות מפני עבירות על החוק, ואף אם
2 חלק מהתנהגותו של המבקש לא הייתה בגדר "התנהגות מקובלת ובתום לב", הרי דרישתו העקרונית
3 לפיצוי נכונה וראויה. הנקודה העיקרית, העוסקת בטענה לפיה המבקש היה צריך רק ללחוץ על
4 אופציית ה"הסרה" נדחתה בצדק על ידי בית המשפט, שקבע כי נוכח החשש ליורסים או תוכנות
5 זדוניות אחרות, אין לצפות מנמען ללחוץ על כפתור המוצע על ידי שולח. טענה זו של המשיבות שגויה,
6 ומן הראוי שיפנימו המסר לעניין זה, ויאפשרו בפרסומות מטעמן אופציות נוספות להסרה, כגון על ידי
7 שליחת הודעה יזומה. מכיוון שעיקר טענות המשיבות נדחו, לא ראוי לזכותן בהוצאות.

8 סיכומו של דבר, הבקשה למתן רשות ערעור נדחית.

9 אין צו להוצאות.

10 העירבון יושב למבקש.

11 המזכירות תשלח עותק ההחלטה לצדדים.

12 ניתנה היום, כ"ו סיוון תשע"ז, 20 יוני 2017, בהעדר הצדדים.

13

אלון אינפלד, שופט

14
15

